

Βρυξέλλες, 31 Μαΐου 2022
(OR. fr)

9361/22

Διοργανικός φάκελος:
2022/0032(COD)

COMPET 358
IND 187
MI 414
RC 32
RECH 260
TELECOM 236
FIN 573
CADREFIN 87
CODEC 761

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Προεδρία

Αποδέκτης: Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 9177/22

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 6170/22 + ADD 1

Θέμα: Κανονισμός για τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος ημιαγωγών της Ευρώπης (πράξη για τα μικροκυκλώματα)
Έκθεση προόδου

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες έκθεση προόδου της Προεδρίας σχετικά με τον κανονισμό για τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος ημιαγωγών της Ευρώπης (πράξη για τα μικροκυκλώματα), ενόψει του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας της 9ης Ιουνίου 2022.

**Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος
ημιαγωγών της Ευρώπης (πράξη για τα μικροκυκλώματα)**

Έκθεση προόδου

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 8 Φεβρουαρίου 2022 η Επιτροπή υπέβαλε την ανωτέρω πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹. Η πρόταση βασίζεται στο άρθρο 114, το άρθρο 173 παράγραφος 3, το άρθρο 182 παράγραφος 1 και το άρθρο 183 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
2. Στόχος της πρότασης κανονισμού είναι να ενισχυθεί η ευρωπαϊκή αξιακή αλυσίδα των ημιαγωγών και να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη και η εφαρμογή τεχνολογιών ημιαγωγών και κβαντικών τεχνολογιών αιχμής και επόμενης γενιάς, οι οποίες θα ενισχύσουν τις δυνητικές ικανότητες της Ένωσης όσον αφορά τον προηγμένο σχεδιασμό, την ενοποίηση συστημάτων και την παραγωγή ημιαγωγών, και θα συμβάλουν στην επίτευξη της διττής ψηφιακής και πράσινης μετάβασης.
3. Η πρόταση της Επιτροπής συνοδεύεται από δεύτερο σχέδιο κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2085 σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», της «ενιαίας βασικής πράξης», όσον αφορά την κοινή επιχείρηση για τα μικροκυκλώματα. Το εν λόγω σχέδιο κανονισμού εξετάζεται ξεχωριστά από την Ομάδα «Ερευνα».

¹ Έγγρ. 6170/22 + ADD 1.

4. Η πρόταση κανονισμού για τα μικροκυκλώματα δεν συνοδεύεται από εκτίμηση επιπτώσεων. Αντ' αυτού, η Επιτροπή δημοσίευσε, στις 11 Μαΐου 2022, έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της στο οποίο συνοψίζεται ο στόχος της πρότασης, καθώς και οι μέθοδοι, τα κριτήρια και οι επιλογές πολιτικής που έχει επιλέξει.
5. Η Επιτροπή παρουσίασε την πρωτοβουλία της στο Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας της 24^{ης} Φεβρουαρίου 2022, στο σημείο «Διάφορα».
6. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή δεν έχει ακόμη γνωμοδοτήσει επί της πρότασης.
7. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας (ITRE) δεν έχει ακόμη ψηφίσει επί της έκθεσής της.
8. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματα που εξέδωσε κατά τη σύνοδό του στις 21 και 22 Οκτωβρίου 2021, υπογράμμισε ότι είναι σημαντικό να σημειωθεί ταχεία πρόοδος στις πρωτοβουλίες για την προώθηση της δημιουργίας ενός ευρωπαϊκού οικοσυστήματος μικροκυκλωμάτων αιχμής, σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας, και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις πρώτες ύλες, δεδομένου ότι αυτό έχει ζωτική σημασία για την αποφυγή ελλείψεων που εμποδίζουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό μας. Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ανέφερε ότι αναμένει με ενδιαφέρον την επικείμενη πρόταση σχετικά με την ευρωπαϊκή πράξη για τα μικροκυκλώματα.

II. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

9. Η Επιτροπή παρουσίασε την πρότασή της στην Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων στις 9 Φεβρουαρίου 2022.
10. Η Ομάδα «Ανταγωνιστικότητα και ανάπτυξη» ξεκίνησε την εξέταση της πρότασης στις 14 Φεβρουαρίου 2022 και έκτοτε συνεχίζει με σκοπό την υποβολή έκθεσης προόδου των εργασιών της έως το τέλος της Προεδρίας.

11. Κατά τη διάρκεια των 9 συνεδριάσεών της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Φεβρουαρίου και Μαΐου του 2022, η Ομάδα εστίασε τις συζητήσεις της κυρίως στις βασικές αρχές των τριών πυλώνων γύρω από τους οποίους διαρθρώνεται η πρόταση της Επιτροπής. Οι δημοσιονομικές πτυχές δεν περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη φάση της εξέτασης. Εξετάστηκαν ειδικότερα τα εξής:
- όσον αφορά τον πρώτο πυλώνα σχετικά με την πρωτοβουλία για τα μικροκυκλώματα (*πρωτοβουλία «Μικροκυκλώματα για την Ευρώπη»*): οι στόχοι και η υλοποίηση της πρωτοβουλίας, η ευρωπαϊκή σύμπραξη υποδομών για τα μικροκυκλώματα, η διαδικασία επιλογής των κέντρων ικανοτήτων και η σύνδεσή τους με το υπόλοιπο οικοσύστημα ημιαγωγών·
 - όσον αφορά τον δεύτερο πυλώνα σχετικά με την ασφάλεια του εφοδιασμού: ο ορισμός της «πρωτοποριακής εγκατάστασης», η διαδικασία αξιολόγησης για την απόκτηση του καθεστώτος «ολοκληρωμένης εγκατάστασης παραγωγής» ή «ανοιχτού χυτηρίου της ΕΕ» και η προστιθέμενη αξία της πρότασης σε σχέση με την ισχύουσα διαδικασία έγκρισης των κρατικών ενισχύσεων·
 - όσον αφορά τον τρίτο πυλώνα σχετικά με την παρακολούθηση και την αντιμετώπιση κρίσεων: ο μηχανισμός παρακολούθησης και έγκαιρης προειδοποίησης, η λειτουργία των μέσων έκτακτης ανάγκης και ο ενδεχόμενος αντίκτυπός τους στην ελκυστικότητα της ενιαίας αγοράς.
 - Συζητήθηκαν, επιπλέον, οι διατάξεις σχετικά με τη διακυβέρνηση, την εμπιστευτικότητα, τις κυρώσεις και τη διαδικασία επιτροπής, ολοκληρώνοντας έτσι την ανάλυση του συνόλου του κειμένου.
12. Με βάση τα ανωτέρω, η Προεδρία έλαβε γραπτές παρατηρήσεις από τα κράτη μέλη για το σύνολο του σχεδίου κανονισμού. Μετά τις εργασίες της Ομάδας και την ανάλυση αυτών των παρατηρήσεων, υπέβαλε στα κράτη μέλη ένα πρώτο συμβιβαστικό κείμενο.
13. Η Επιτροπή παρουσίασε το έγγραφο εργασίας της, προς υποστήριξη της πρότασης κανονισμού, κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας «Ανταγωνιστικότητα και ανάπτυξη» στις 12 Μαΐου 2022. Η Ομάδα θα μπορέσει να ξεκινήσει την εξέταση κατ' άρθρο του εν λόγω συμβιβαστικού κειμένου, η οποία θα συνεχιστεί έως το τέλος του εξαμήνου.

14. Παράλληλα, η Ομάδα «Ερευνα» συνεδρίασε 5 φορές για να συζητήσει την πρόταση τροποποίησης του κανονισμού 2021/2085 σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Η Προεδρία διοργάνωσε επίσης ανεπίσημο τεχνικό εργαστήριο την 1η Απριλίου 2022.
15. Κατά τη συνεδρίασή της στις 25 Μαΐου 2022, η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων έλαβε γνώση του σχεδίου της έκθεσης προόδου (έγγρ. 9177/22), με σκοπό την υποβολή του στο Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας κατά τη σύνοδό του στις 9 Ιουνίου 2022.

III. ΚΥΡΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

16. Με βάση τις συζητήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι στιγμής σε επίπεδο Ομάδας, η Προεδρία σημείωσε ότι τα κράτη μέλη εξέφρασαν ικανοποίηση για τον γενικό στόχο της ενίσχυσης του ευρωπαϊκού οικοσυστήματος ημιαγωγών και της ανθεκτικότητας του εφοδιασμού του σχετικού κλάδου. Ωστόσο, διατηρούν γενική επιφύλαξη εξέτασης για την πρόταση της Επιτροπής.
17. Τα κράτη μέλη συνέβαλαν στην εποικοδομητική συζήτηση σχετικά με την πρόταση. Στο πλαίσιο αυτό, τα ακόλουθα σημεία φαίνεται να αποτελούν τα πλέον ευαίσθητα πολιτικά ζητήματα:

α) Η πρωτοβουλία για τα μικροκυκλώματα (πρωτοβουλία «Μικροκυκλώματα για την Ευρώπη»)

Ορισμένα κράτη μέλη ζήτησαν σαφέστερη διάκριση μεταξύ των στόχων, των συνιστωσών και των δράσεων της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας για τα μικροκυκλώματα (πρωτοβουλία «Μικροκυκλώματα για την Ευρώπη»). Το καθεστώς της ευρωπαϊκής σύμπραξης υποδομών για τα μικροκυκλώματα παρουσιάστηκε λεπτομερώς, χωρίς όμως να προκύψουν σαφείς κατευθύνσεις σε αυτό το στάδιο. Τέλος, ορισμένα κράτη μέλη ζήτησαν διευκρινίσεις για τη διαδικασία επιλογής των κέντρων ικανοτήτων για τους ημιαγωγούς και τον τρόπο σύνδεσής τους με το υπόλοιπο οικοσύστημα.

β) Η αρχή της «πρωτοποριακής εγκατάστασης»

Τα κράτη μέλη ζήτησαν διευκρινίσεις σχετικά με την πρόταση αυτή και τον προτεινόμενο ορισμό.

Ορισμένα διατύπωσαν αμφιβολίες σχετικά με την προστιθέμενη αξία του καθεστώτος «ολοκληρωμένης εγκατάστασης παραγωγής» ή «ανοιχτού χυτηρίου της ΕΕ».

Συζητήθηκε επίσης η συμμετοχή των κρατών μελών στη διαδικασία χορήγησης των εν λόγω καθεστώτων. Ορισμένα κράτη μέλη ζήτησαν να ενισχυθεί ο ρόλος τους στο πλαίσιο της διαδικασίας, τονίζοντας παράλληλα τη σημασία του περιορισμού του διοικητικού φόρτου, της προστασίας της εμπιστευτικότητας των διαβιβαζόμενων πληροφοριών και της δυνατότητας υποβολής αιτήσεων από συμπράξεις. Ο ρόλος της Επιτροπής, του ευρωπαϊκού συμβουλίου για τους ημιαγωγούς και των κρατών μελών στη διαδικασία αυτή εξακολουθεί να αποτελεί ζήτημα που πρέπει να αποσαφηνιστεί.

Πολλά κράτη μέλη υπενθύμισαν τη σημασία της διαφύλαξης των ίσων όρων ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά. Εξέφρασαν επίσης την ανησυχία τους για τον κίνδυνο να υπάρξει ανταγωνισμός για τη λήψη επιδοτήσεων.

Σε ό,τι αφορά το πεδίο εφαρμογής, ορισμένα κράτη μέλη επιθυμούν ευρύτερη κάλυψη της αξιακής αλυσίδας των ημιαγωγών από τις επιλέξιμες δραστηριότητες. Ορισμένα κράτη μέλη ζήτησαν επίσης με το σχέδιο κανονισμού να αντιμετωπιστεί η πρόκληση της ανάπτυξης της σημερινής γενιάς μικροκυκλωμάτων και ωριμότερων τεχνολογιών μικροκυκλωμάτων στην Ένωση.

γ) Αντίδραση σε κατάσταση κρίσης στον τομέα των ημιαγωγών

Από τις αρχικές συζητήσεις για το θέμα αυτό προέκυψε η ανάγκη εμβάθυνσης των συζητήσεων προκειμένου να αποσαφηνιστούν ο ρόλος και οι εξουσίες που ανατίθενται στην Επιτροπή στο πλαίσιο του μηχανισμού αντιμετώπισης κρίσεων.

Κατά τις συζητήσεις τονίστηκε η ανάγκη να αποσαφηνιστεί η λειτουργία των μέσων έκτακτης ανάγκης, είτε πρόκειται για τον μηχανισμό αιτημάτων παροχής πληροφοριών, παραγγελιών με προτεραιότητα ή κοινής προμήθειας.

Η ανάγκη ενίσχυσης του ρόλου των κρατών μελών στην εφαρμογή των μηχανισμών αυτών επισημάνθηκε από διάφορα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη υποστήριξαν επίσης τη θέσπιση πρόσθετων εγγυήσεων για τις επιχειρήσεις, ζητώντας διατάξεις δίκαιης τιμολόγησης, με χρονικό περιορισμό και προς το συμφέρον της Ένωσης. Πολλά κράτη μέλη υποστήριξαν την ανάγκη θέσπισης αναλογικού πλαισίου, που θα περιορίζει τις παρεμβάσεις στην αγορά.

18. Από τις συζητήσεις στην Ομάδα «Έρευνα» προέκυψαν δύο βασικά ζητήματα προς διαπραγμάτευση:

- Οικονομικές πτυχές: στην πρόταση της Επιτροπής, η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης στην πρωτοβουλία «Μικροκυκλώματα για την Ευρώπη» για τις δράσεις που υλοποιούνται μέσω της κοινής επιχείρησης «Μικροκυκλώματα» ανέρχεται στα 4.175 δισ. ευρώ, ενώ η χρηματοδοτική συνεισφορά που προβλέπεται για την κοινή επιχείρηση «Βασικές ψηφιακές τεχνολογίες» ανερχόταν στα 1.800 δισ. ευρώ. Από την μια πλευρά, η αύξηση αυτή εγείρει ζητήματα ανακατανομής χρηματοδοτικών πόρων μεταξύ του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Από την άλλη πλευρά, απαιτεί νέα χρηματοδοτική προσπάθεια εκ μέρους των κρατών μελών και των ιδιωτικών εταίρων, επειδή η χρηματοδοτική προσπάθεια της Ένωσης καλύπτει τις διοικητικές και λειτουργικές δαπάνες της κοινής επιχείρησης με την προϋπόθεση ότι το ποσό αυτό θα συμπληρώνεται από συνεισφορά τουλάχιστον ισοδύναμη από μέλη πλην της Ένωσης («αρχή της αντιστοίχισης»).

- Ζητήματα διακυβέρνησης: γενικά, οι δράσεις που υλοποιούνται μέσω της κοινής επιχείρησης «Μικροκυκλώματα» διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες: α) ενίσχυση της παραγωγικής ικανότητας· β) έρευνα και καινοτομία που συνδέονται άμεσα με την πρωτοβουλία «Μικροκυκλώματα για την Ευρώπη»· γ) έρευνα και καινοτομία που συνδέονται άμεσα με ψηφιακές τεχνολογίες, εκτός εκείνων που καλύπτει η πρωτοβουλία «Μικροκυκλώματα για την Ευρώπη». Αναφορικά με την έγκριση του προγράμματος εργασιών από το διοικητικό συμβούλιο, η πρόταση της Επιτροπής προβλέπει ότι μόνο η Επιτροπή και τα κράτη μέλη έχουν δικαίωμα ψήφου σχετικά με τις δραστηριότητες ενίσχυσης της παραγωγικής ικανότητας. Ωστόσο, το ζήτημα των δικαιωμάτων ψήφου των ιδιωτικών εταίρων σε ό,τι αφορά τις δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που συνδέονται άμεσα με την πρωτοβουλία «Μικροκυκλώματα για την Ευρώπη» δεν έχει αποσαφηνιστεί ακόμη.

19. Παρότι έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος, οι διεξοδικές συζητήσεις σχετικά με το περιεχόμενο της πρότασης συνεχίζονται σε σειρά νέων συνεδριάσεων της Ομάδας «Ανταγωνιστικότητα και ανάπτυξη». Συνεπώς, λαμβάνοντας υπόψη τον περίπλοκο χαρακτήρα της πρότασης, αλλά και τη σημασία της για ένα ευρωπαϊκό οικοσύστημα υψηλού επιπέδου που θα εγγυάται την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης σε ημιαγωγούς και θα αναπτύξει νέες αγορές για τις ευρωπαϊκές προηγμένες τεχνολογίες, απαιτούνται περαιτέρω εργασίες σε τεχνικό επίπεδο προκειμένου να μπορέσει το Συμβούλιο να λάβει πολιτική απόφαση, στην οποία θα συμβάλει η παρούσα έκθεση προσδιορίζοντας τα κυριότερα πολιτικά ζητήματα.
20. Ωστόσο, η Προεδρία θεωρεί ότι στην παρούσα έκθεση προόδου παρουσιάζεται ισορροπημένη σύνοψη των κύριων πολιτικών ζητημάτων που εντοπίστηκαν κατά την εξέταση της πρότασης.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

21. Το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας καλείται να σημειώσει την παρούσα έκθεση προόδου της Προεδρίας.